

Datum: 20.1.2021.

Broj: 02-06-828

Tužilaštvo BiH: Dodikove prijetnje biračima nisu krivično djelo

TI BiH smatra posebno spornim što Tužilaštvo BiH pri razmatranju prijetnje i njene krivično-pravne relevantnosti nije uzelo u obzir da je prijetnje izreklo lice koje je na istaknutom društvenom položaju i ima stvarnu političku moć

Banja Luka, 20. januar 2021. - Tužilaštvo Bosne i Hercegovine donijelo je konačnu odluku o krivičnoj prijavi koju je Transparency international u BiH (TI BiH) uputio protiv lidera SNSD-a Milorada Dodika zbog prijetnji penzionerima i radnicima RITE Gacko tokom izborne kampanje 2018. godine i zaključilo da u svemu **nema elemenata krivičnog djela**.

TI BiH je ovaj slučaj prijavio još u izbornoj kampanji 2018. godine jer postoji osnov sumnje da je prijetnjama počinjeno krivično djelo koje se odnosi na povredu slobode opredjeljenja birača. Postupajući tužilac je odbio pokrenuti istragu uz obrazloženje da prijetnja nije konkretna, da predizborni govor nisu slušali samo radnici RITE Gacko nego lica koja se ne mogu identifikovati, da „nije jasno kako može doći do izbacivanja s posla“ i sl.

TI BiH se žalio na ovakvu argumentaciju postupajućeg tužioca, a glavnoj tužiteljici Tužilaštva BiH Gordani Tadić trebalo je skoro dvije godine da donese odluku o pritužbi. U konačnici, prijava je 13. januara ove godine odbačena uz obrazloženje da prijetnja nije izazvala strah kod zaposlenih.

-Riječi koje je Milorad Dodik uputio na predizbornim skupovima u Ugljeviku i Gacku jesu krajnje neprimjerne sa aspekta korektnosti izražavanja i poštovanja prema drugim učesnicima u izbornom procesu. Međutim, one kod prisutnih nisu izazvale ozbiljan strah niti su iste ozbiljno shvaćene. Uvidom u zapise sa tih skupova vidi se da su isti ispraćeni sa smijehom prisutnih i ovacijama. U tom smislu tačni su navodi postupajućeg tužioca koji se odnose na izostanak elemenata krivičnog djela, navodi se u odluci Tužilaštva BiH koju potpisuje glavna tužiteljica Gordana Tadić.

U odluci se dalje navodi da je glasanje u Bosni i Hercegovini tajno pa je „**opštepoznato da ni prijavljeni Milorad Dodik nije mogao znati kako su svi radnici RITE Gacko iskoristili svoje glasačko pravo**“. Ovakva argumentacija Tužilaštva BiH posebno je sporna zbog sve učestalijih pojava kontrole izbornog procesa (fotografisanja listića i sl.) a zanimljiva je i u kontekstu Dodikovih nedavnih prijetnji građanima Banjaluke nakon posljednjih izbora „**da će uzeti podatke sa svakog biračkog mjesta**“ i uskratiti ekonomsku pomoć.

TI BiH je u pritužbi naveo da kod ovog krivičnog djela i nije potrebno dokazivati da je pritisak na birače uspio, odnosno da nije potrebno utvrđivati koliko je penzionera pod prijetnjom zaista i glasalo za njegovu stranku. Važan element kod krivičnog djela Povreda slobode opredjeljenja biračaje jeste da izrečene prijetnje kod lica kojima su upućene izazivaju osjećaj ostvarivosti tih prijetnji i da utiču na slobodu opredjeljenja birača.

TI BiH smatra posebno spornim što Tužilaštvo BiH pri razmatranju prijetnje i njene krivično-pravne relevantnosti nije uzelo u obzir da je prijetnje izreklo lice koje je na istaknutom društvenom položaju i ima stvarnu političku moć. Na ovaj način se šalje poruka da će ekonomsko uslovljavanje i prijetnje biračima proći nekažnjeno.

Podsjećamo, Milorad Dodik je tokom kampanje za Opšte izbore 2018. godine prijetio radnicima RITE Gacko da će biti „**izbačeni s posla**“ ako glasaju za kandidate opozicije, a zatim i penzionerima da će im biti uskraćena jednokratna pomoć ako ne glasaju za njegovu političku opciju.